

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELÈFON 1114

Plany de dolor

En conèixer el poble el desastre de l'agost darrer, es feu càrrec de la gravetat d'aquells moments i donant mostres de la seva generositat i del seu patriotisme, acudí a fer més lleugera la càrrega feixuga que pesava damunt del govern. En comptes de demanar que fossin castigats els culpables del desastre, tothom apoià el govern, per tal que pogués, sense necessitat de vèncer obstacles, dominar la rebel·lió per la força de les armes. Han passat dies i més dies i són molts els que s'adonen que aquells sacrificis han estat estèrils. Els governants, aquesta vegada, no podràn queixar-se de la passivitat del poble. Cada dia les noves que es reben del marroc són més pessimistes i inquietants, i no obstant, el dolor roman reclòs en el pit dels que sofreixen i no s'ha exterioritzat.

Si els que tenen la responsabilitat del poder comparen la seva actuació amb el sacrifici i la generositat del poble, veuran que es troben en inferioritat. Nosaltres creiem que els que governen han de tenir completa llibertat d'acció per a desenrotllar la seva obra de govern, però creiem també que no poden abusar de la paciència i la generositat del poble.

Es diuen coses tan greus de la guerra del marroc, que nosaltres fem esforços per a no creure-les. Es precis que això acabi.

Si arribem a dominar tota aquella llenca del litoral, estarà en relació el valor material de la conquesta, amb els homes que hem perdut i amb els milions que hem esmerçat?

Si durant l'hivern els nostres soldats moltes vegades han patit sed, q'è succeirà quan arribin les fortes calors i aquelles terres càlides i inhospitalàries cremin sota del sol abrusador? Es que els soldats que han sofert tan temps, els pares dels quals els esperen amb els braços oberts per a que l'alegria retorni a la llar avui plena de tristesa i melangia, se'ls ha de sotmetre a noves dolors? Això no són lirismes, sino sentiments purs. Es el desig de que la nostra joventut torni de nou a la casa pairal i s'incorpori novament a la vida del treball.

No volem que pel temor de morir o de perdre un 'ser estimat, caigui vençuda la nostra espasa. No; si ens declaréssim vençuts el món ens miraria amb després. Però ja es hora de seguir una política de protectorat, i deixar les folles de conquesta. Volem els nostres fills i els nostres germans, però volem que retornin amb l'espasa brillant i portant al front la corona immarcescible de la victòria.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Passats els Dies Sants, que la política ha profanat com de costum, han reprès la seva tasca les Corts. Al Senat unes paraules intempestives del President del Consell promouen un aldarull immens. Total res. En el Congrés el Ministre de Finances ha llegit els projectes de impostos nous, describint l'estat desastrós de l'Hisenda pública, que tot Espanya ja coneix.

Aquests projectes foren elaborats per l'anterior Ministre de Finances formant part d'un conjunt orgànic del qual precindeix el senyor Bergamin, permetent-se estrafer els 14 projectes que adoptà del senyor Cambó.

Les Junes militars han tornat a operar públicament. El document publicat dona la sensació de que hi ha un poder que està per damunt de tot altre poder, sense que això vulgui dir que no sigui un document correcte i fins diplomàtic. "Ben dit, tot se pot dir", sol dir-se, mes en aquest cas valdria més callar i... obrar. Ja que tenen caràcter legal aquestes Junes, qui no les fa seguir els camins ordinaris per a les seves reclamacions u orientacions?

La coincidència de la publicació d'aquest document amb la destitució del coronel Riquelme i el trasllat del general Sanjurjo ha donat peu a comentaris apassionats.

Al Marròc, si no fos pels duríssims atacs de que és objecte el Penyal de Gomera, podríem ben dir que la campanya marxa bé i de cara a l'èxit. Ja convé perquè l'opinió comença a impacientar-se i en Bergamin no sap ja de què fer diners per a subvenir les despeses, somniant altra volta amb les dos dècimes com si les tingués de febra... Els atentats i les coaccions sovintegen i la indisciplina augmenta.

En mig de tot no manquen incidents divertits, com la visita de l'Unamuno a Palau i el discurs d'En Melquiades a Càdiz. No es poden pendre seriosament ni una ni altra cosa. L'Unamuno és un desequilibrat i un egòlatra.

El discurs d'En Melquiades fa l'efecte d'un

mort que parla des de la tomba, de la *Constitución de Càdiz* sobre coses polítiques de ultratomba.

Com si no hagués passat més d'un segle per damunt d'aquella Constitució!

No veu En Melquiades Alvarez que avui dia són els homes i no les Constitucions qui governen el món: Lloyd George, Poincaré, Lenin, etc.?

ESPANYA ENFORA

La mort del malaguanyat ex emperador de Àustria-Hongria ha despertat els sentiments monàrquics d'ambdós països. El fill de Carles d'Àustria, Otto, ha estat reconegut per legítim hereu del regne d'Hongria. Un nou conflicte per l'Entente.

Mes per a conflicte gros el que han promogut Rússia i Alemanya a Gènova. Les dues nacions s'han trobat en el camí de la desesperació a que han estat llançades i instintivament s'han dat les mans per no caure a l'abim.

L'efecte que ha causat la novíssima Entente ha estat aclaparador. Barthou està més indignat que Lloyd George.

Els diplomàtics russos, novells com són i quasi tots improvitzats, demostren una llestesa i una perspicàcia sorprenents. En la discussió dels crèdits que els aliats reclamen de Rússia han demostrat que en saben un niu de comptes. Segons la seva aritmètica, Rússia encara és creditora de la Entente per molts mils milions de rubles. Sort que ara els rubles no tenen més valor que el del seu pes específic...

Encara que no vulguin, serà precis tornar enrera i estudiar de nou els principis bàsics de la pau proposada per Benet XV per a fer una pau conforme acaba de indicar el Papa Pio XI a propòsit de la Conferència de Gènova, la qual no tindrà eficàcia si les nacions segueixen sordes a la veu de l'Església, mestra de pobles i definidora i mantenedora de la vera pau.

J.

Sant Jordi, Patró de Catalunya

En els aires del dia de Sant Jordi, hi ha olor de roses i amor de pàtria. I encara que al mercat i al jardí hi hagi també flors d'altra mena, i encara que tots els dies aimém prou a Catalunya, el dia de Sant Jordi fa una olor, com cap altre, de pàtria i roses.

Es una olor viva i una amor viva. Els altres dies de primavera tenen roses; però el de Sant Jordi sembla tot ell fet de roses, i les collim del jardí o les prenem a mercat com una prometença; les portem a la ma amb una misteriosa alegria i, passant, les mostrem tot joiosos, saludant-nos els uns als altres amb un mi-griure d'iniciats en la festa formosa.

I es igualment amb l'amor a Catalunya, que ens brilla als ulls i al front en tal diada; que sembla que duguem a Catalunya encesa a dintre el pit. La terra de que es fet el nostre cos i la història de que es feta la nostra ànima, sembla que aquell dia bullen de nou com el mort després d'un llarg repòs, i que tot l'aire de la nostra terra i els fets dels nostres avis ens ressucitin en les entranyes i ens inondin en tanta manera, que arribem fins a sentir un gust de terra catalana en la boca i una arrel d'heroisme català en l'esperit.

Cada un de nosaltres va com un munt de terra catalana que caminés i amb una arrencada d'esperit català, adelerat cap a l'altura; així és que tots ens trobem tan germans, perquè Catalunya és viva en tots nosaltres. Ens estimem amb aquella amor mateixa de la terra i de la història, perquè nosaltres mateixos som llavors, història i terra: terra que camina, història viventa i l'amor que tot ho mou. I per què tot això en el dia de Sant Jordi? Per què el feren patró de Catalunya a aquest sant? Quan un poble prenent per patró a un heroi, és que vol revivre constantment la seva heroicitat. Pendre patró vol disposar-se davant dels ulls una heroica imatge d'allò que volem que sia la nostra vida, per no apartar-ne mai més la vista, per no defallir al seguir l'exemple, adequat a ço que el temps demana.

En això d'escollir patró, hi ha una esma de l'

acció del poble, que, des del fons lluminós de la seva inconsciència, endevina la mena d'energia que li cal imitar per a realitzar la seva missió enlaïradora, i te un pressentiment de la seva aptitud, per fer aquella imitació constant.

Hem aquí, doncs, a Sant Jordi tot vestit de blanc: això vol dir que, abans de tot, Catalunya, ha de vestir-se de puresa. Veieu l'espasa com brilla? Doncs vol dir que Catalunya ha d'anar sempre armada d'algun ideal fort i lluminós que enlluerni als monstres amb els qui Sant Jordi batalla. Catalunya ha de combatre i ha de vèncer tota lletgesa devoradora que trobi en el seu camí, deslliurant-se per la força d'una gran fe, de l'espant que el monstre causa i que li dona aliment. No veieu també la princesa redimida pel Sant? Catalunya ha de salvar a tota bellesa que tremola davant de la monstruositat, a tota puresa que es rendiria a ésser devorada per la impuresa, a tot lo bo que plora impotent davant del mal que brama amb la força de la injustícia. I després, ha de seguir serenament el seu camí envers l'altura, disposant-se a repetir la mateixa proesa sempre que convingui.

No n'hi ha prou d'alegrar-se amb la festa i la diada: cal fer-ne revivre tot el sentit. Aquesta llum sobrenatural que ens veiem damunt del front en aquell dia; la mitja rialla que ens fem de germà a germà; el rastre d'olor que deixa, en l'espai, al passar, el pom de roses que portem, son el rastre que deixà en el temps una lluita heroica i santa. Si nosaltres volem que el rastre duri sempre, ens cal renovar a cada moment la lluita i la victòria. Que hi hagi puresa constant en les nostres vestidures, resplendor en les nostres armes, alè d'amor en el nostre pit y sempre, una mitja rialla de fe serena en la nostra lluita més encesa.

Així ha d'ésser sempre la victòria d'aquesta terra catalana, que és el nostre cos, i la d'aquest esperit català, en el que viuen encara gloriosament els nostres pares i pel que viurem nosaltres en la glòria dels nostres fills.

JOAN MARAGALL

Posició general de la qüestió del joc

VII

Al cassino famós de Monte-Carlo dues me-
nes de persones hi tenen prohibit l'entrar, oi
més dels habitants del país: els capellans i els
militars. (1) Aquesta interdicció es ben signi-
ficativa. Es una resta d'homenatge del vici a l'
ordre social. Vol dir que es trova excessiva-
ment escandalós que juguin o que s'acostin al
joc els ministres de Déu i els oficials, que son
els ministres uniformats de la Llei.

Dels primers, no n'hem de parlar. No hi ha
problema. Es tan antifètic l'esperit sacerdotal
amb el joc, que fins el que es tolerable en seglars
desdiu en eclesiàstics. Si resseguint angles de
cassinos catòlics, de sindicats agrícoles o de
cases rectorals trovessim encara qualche joc de
naips manejat per mans reverendes, quina sen-
sació més desafinada rebriem! Quina llambrega-
da més pesimista sobre alguna de les causes de
la desfeta moral i deserció religiosa de nostra
època.

Però tota Espanya s'es adonada, des dels dies
vermells — vermells de sang i de vergonya —
del juliol 1921, que té plantejat un problema im-
mens, horrible, esparverador: la immoralitat, i
específicament, el joc, entre les persones a les
quals Espanya té confiada la defensa del terri-
tori, el poder de les armes i les vindicacions
exterior de la bandera. Des d'Annual fins a Al-
hucemes, la paraula fatídica "desorganització,"
en transparenta una altra: "desmoralització,"
en el sentit més vulgar i literal del terme. I la
varietat de més relleu entre les que omplen
aquest llòbreg significat, es diu joc; joc, en son
més odiós, més antisocial, més antipatriòtic con-
reut: el joc casernari. Símbol, monument i sín-
tessi de tota una situació, i de tota una moral,
és la Capella Castrense de Melilla pagada, se-
gons reiterada i pública acusació, amb diners d'
aquell destructor vici. Capella que ja es compren
que ha d'atraure amb més facilitat sobre els
seus parroquians, de part del Senyor dels Exèr-
cits, no pas la benedicció sinó les Set Plagues d'
Israel, que son ara la Derrota, la Vergonya, la
Impotència, el Malencert, la Mort, la Discordia
i el Captiveri.

La condemnnació valenta, insistent, il·lustrada,
es fa des de les planes de diaris conservadors i
dels escons parlamentaris de dreta. Vull dir que

(1) S'enten els capellans amb hàbit eclesiàstic i els mili-
tars amb uniforme.

no es pas antimilitarisme sino lleal servei del
país ço que mou als coratjosos acusadors. Al de-
vant d'ells, el senyor Crespo de Lara, diputat
mauri, ex-coronel d'artilleria, i escriptor de
singular mèrit, qui des de *La Acción* i des del
Congrés s'especialitza en sa campanya triple
contra el joc, contra la tolerància i el pacte del
joc amb la beneficència, i d'una manera parti-
cular, amb convicció de qui combat un mal
enorme, inveterat, corrossiu i funestíssim, con-
tra el joc entre els militars de l'exèrcit espanyol.

Ens dispensen d'aportar major documentació
dues úniques pero eloquentíssimes cites. Una
elles es del referit autor, a un article sota l'epi-
graf: "Los Militares y el juego", escrit a *La*
Acción del 3 de març. Diu: "Si se publicara la
relación de los que por pérdidas en el juego se
han suicidado (bastante de ellos dentro de los
mismos Centros o Sociedades de ... recreo), una
expresión de horror saldría de toda persona sen-
sata, maldiciendo la tolerancia que tales fru-
sinistros engendra..." i més avall en el mateix
escrit: "Para nadie es ya un secreto que fue la
desmoralización producida por el juego una de
las principales causas de los desastres del mes de
julio último en Africa."

La segona es de la revista *Las Finanzas*, re-
produïda a *La Acción* del 31 març, on es comen-
ça la petició que el Sr. Crespo de Lara ha fet al
ministre de la Guerra, de que remeti a la Cam-
bra "una copiosa serie de datos relativos a su-
cidios, pérdidas de carrera, peticiones anticipa-
das de retiro... malversaciones y desfalcos... se-
mas invertidas en la construcción de la capilla
castrense de Melilla... antecedentes que en su
mayoría se refieren al espacio de los últimos cinco
cuenta meses y que en la intención y expresión
del peticionario se relacionan con los estragos
que entre jefes, oficiales y clases del Ejército
produce la práctica y la tolerancia del juego."

"Estos estragos, bien claro se vé, por la in-
dole de los datos pedidos, que no afectan solu-
mente al peculio de estos jefes, oficiales y clases,
sino a los fondos de la Hacienda pública, de
traídos, bien de las cajas de los Cuerpos, ya
las aplicaciones para que están consignados en
los presupuestos del Estado. Es decir, que estas
víctimas del vicio se juegan la paga y se juegan
también el dinero del contribuyente."

Que ningú s'indigni massa. Amb exactitud
gran, la revista madrilenya emplea aquestes pa-
raules: *les víctimes del joc*, designant-hi els jo-
gadors que es juguen ço que es seu i ço que no
seu; que en aquest cas son els cabals de l'Estat,
del contribuïent, del país. De qui es la respon-
sabilitat de que els militars juguin? Qui en

la culpa que estigui montada i funcioni lliurement i consentida la institució dels cassinos "professionals" de la classe d'aquells als quals el Sr. Crespo de Lara discuteix el dret d'hissar bandera espanyola?

El Comité d'Obra Benèfica i Social de Barcelona, quan recauda els diners del joc, ja té en compte mirar si n'hi han que els hagi deixat sobre la taula verda alguna persona d'aquelles que per l'honor del vestit i les insígnies, i per l'interès que la societat té en mantenir son valor moral, no són admeses a jugar al Cassinó de Monte-Carlo? Entre els cents mils duros que cobra pel treball de consentir que les empreses del vici en xuclin a milions, no n'hi hauràn que procedeixin d'aquells "fondos de la Hacienda pública, cajas de los Cuerpos, aplicaciones consignadas en los presupuestos del Estado", que diu l'escriptor citat?

I les entitats benèfiques i religioses que recullen les sobres de la espoliació, no hi han pensat mai en això? Perquè si els diners perduts pels jugadors paisans, o civils, són molls de llàgrimes, i tufejants de misèria, i cremants de robatori, i sagnants de crims i suïcidis, els diners que són perduts per jugadors pertanyents a la funció militar, duen maledicció encara més concentrada. Representen les llàgrimes, misèria, infortuni, i mort de tanta més gent, com més individus tenen la sort pendent de cada graó de la militar jerarquia; representen la derrota de les armes, el deshonor i la ruïna del país: són el pren d'aquestes catàstrofes enormes del temps d'ara, mesura colossal d'una corrupció monstruosa, monjoies tètriques, que es diuen Annual, Mont Arruit, Alhucemes... i Déu sab si no s'en acosta alguna altra.

Però les distraccions i desfalscs materials, per immensos que siguin, no són més que un símbol d'altre desfalc pitjor que es fa al país: la substitució personal de molts dels seus fills, dels miltars que juguen, a les activitats i ocupacions pròpies del seu importantíssim i seriós ofici. El qui juguen, traeixen la professió militar, i traeixen la pàtria. El qu'es suïciden, els qui perden la carrera són veritables desertors; i ara, davant dels daltabaixos del Nord d'Àfrica es veu plàsticament el dany gravíssim d'aquestes desercions. Qui sab si entre els que per començament culpable dels seus superiors, i de molta tament els talents marcialls que ara ens fan falta!

R. RUCABADO

CAMPANYA TENDENCIOSA

L'aranzel

El govern idoni sembla que estigui proposat a matar la nostra indústria. No es compren que els que deurien vetllar per la nostra riquesa, s'atreveixin a afavorir la indústria estrangera. La producció estrangera necessita nous mercats i, per tant, baldament sigui reduint els preus, si li donen facilitats, s'introduirà a casa nostra.

Si seguíssim de banda a banda tota la terra, no trobariem ni un sol poble el govern del qual vagi contra la riquesa del seu país. Aquest espectacle l'havien de donar els governants espanyols. La nostra desgràcia és que el poble que exerceix avui una hegemonia a Espanya, no tingui una indústria forta. Si en compte de tenir blat, tinguéssim fàbriques, serien més proteccionistes. Ara pretenen demostrar que la agricultura i la indústria són dues coses incompatibles, i això, naturalment, ningú ho creurà. La indústria i la agricultura es complementen. Les dues coses són necessàries per la prosperitat dels pobles.

La nostra indústria necessita protecció, i la necessita també l'agricultura. Certament que alguns articles es vendrien a preus més mòdics si no fos la protecció de l'aranzel, però no creieu que el pa es vendria a més bon preu si es pogués importar el blat d'altres terres? Certament que sí, però els bladers del centre serien arruïnats. És natural, doncs, que se'ls protegeixi, com també és natural que es protegeixi la indústria. Això és el que fan tots els pobles.

El President dels Estats-Units, està autoritzat, per a modificar l'aranzel en sentit proteccionista, si s'introdueixen articles estrangers que puguin originar la ruïna a la producció nacional.

Si aquest acord l'hagués pres el govern espanyol, com haurien protestat els agricultors que no saben compendre que al món hi pugui haver altre cosa que camps de blat!

La llàstima és que la prosperitat de la agricultura, que ningú combat i tothom respecta, serveixi per a dissimular el desig de combatre la nostra indústria.

MOMENTS DE GRAVETAT

Alcem ben alta la nostra bandera

La política espanyola està completament corrompuda.

Si l'actuació dels polítics no transcendís a la vida social, no ens preocupariem d'ells, però com que tots sofrem les conseqüències dels seus desencerts, tenim el deure de posar de relleu els seus actes antipatriòtics.

Sembla que els elements lliberals es preparen per a assaltar el poder. Els homes més caracteritzats del lliberalisme espanyol, l'actuació dels quals és un seguit de fracassos, han manifestat que estan disposats a posar en pràctica la seva política esquerrana.

L'Unamuno, l'home més desequilibrat de l'esquerra que te la pruija de la paradoxa i de la estridència per a que la gent parli d'ell, sembla que s'ha llençat als braços de les esquerres dinàmiques per tal de col·laborar amb elles el dia que siguin cridades a governar.

A nosaltres no ens interessa que l'Unamuno reconegui o no la monarquia, car la nostra missió no és fer política, però si són certes les manifestacions que ha fet, ens desplaui que els sectors anomenats de dreta hagin quedat en una situació tan desairada. Va ésser llançat als quatre vents el manifest anunciant la celebració de la gran campanya social, i els projectes que tenien els seus promotors, ens referim als homes provinents de diversos sectors polítics, s'han esvaït com el fum. Nosaltres no escatirem si la campanya estava mal o ben orientada, si era oportuna o inoportuna, però des del moment que varen llançar-se a la publicitat els propòsits dels seus organitzadors s'havien de portar a terme.

Aquests fets ens demostren que el catolicisme que és una cosa viva, no l'hem d'embolcallar amb mantell de porpra, sino posar-lo en contacte amb el poble, les essències del qual són eternes.

Després de la guerra vàrem veure caure molts caps d'Estat i no obstant en aquells pobles el catolicisme va seguir mantenint-se fort. Els catòlics alemanys són avui més forts que abans de la guerra. I sabeu per què? Perquè el catolicisme no estava vinculat amb l'home caigut, sinó que tenia arrels fondejant en el poble. Els homes representatius del catolicisme han tingut i tenen una gran influència en la vida política d'aquell poble.

Cal, doncs, que davallem de l'altura, i que

anem a cercar l'esforç i la generositat del poble catòlic.

La masoneria desplega actualment una gran activitat. Per a fer saber que actuava adreçada al comte de Romanones un telegrama felicitant-lo per les seves campanyes a favor del restabliment de les garanties.

S'anuncia una gran campanya de tendència esquerrana. Es parla de perseguir els elements catòlics, arborant la bandera de la llibertat, per tal d'enlluernar el poble. Podem nosaltres remandre inactius! Hem de cloure els nostres llavis i posar sordina a les nostres plomes, perquè algú li convé que els catòlics no actuïn? De quina manera. Nosaltres estem disposats a lluitar, i a cridar fort si convé. No tenim nosaltres hipotecada la nostra llibertat d'acció. Nosaltres reconeixem altres autoritats, com a catòlics, que la dels Prelats i la del Papa.

Si els sectaris volen guerra; anirem a la lluita en so de guerra.

En aquests moments de descomposició social que totes les coses trontollen; ara que regna el materialisme abjecte i embrutidor, per a guanyar els nostres mals no se'ls acut altra cosa que combatre les úniques doctrines que poden aïllar a la humanitat desviada el camí de la salvació.

No estem disposats doncs, a permetre que s'uguin impunement atacats els nostres sentiments religiosos, i si cal lluitar lluitarem, per a que mai pugui dir-se que mentre els sectaris esgrimen les seves armes innobles contra l'Església nosaltres romaníem amb els braços creuats.

J. C.

La farsa del comunisme

Els cronistes que han assistit a la Conferència de Gènova, han fet observar que la delegació volxevic ha assistit als hotels més burgesos i aristocràtics d'aquella ciutat, donant-se vida de prínceps. Mentrestant el poble rus es mor de fam i si no fos per la generositat dels pobles que ells anomenen despectivament burgesos, avui Rússia seria un immens cementiri. Aquells homes tan terribles examinats d'aprop, se'ls hi veuen els peus de fang. Posats en contacte amb la diplomàcia i els representants de les nacions que han acudit a la Conferència, són uns perfectes burgesos. I el poble que vagi creient en el comunisme. Els obrers russos es moren de fam, però ells coneixen el camí de tots els bons hotels. On és la igualtat? Decididament el comunisme és una farsa.

Quan l'amor clou els ulls

Quan el senyor Bofarull tenia vint anys ningú hauria dit que havia d'ésser un gran fabricant. Era un xicot molt tímid i extremadament reservat. Parlava poc i s'allunyava de la companyia dels amics. Però heu's aquí que el pare morí i li deixà una petita indústria, la qual amb el seu esforç i el seu treball la va fer créixer considerablement. Avui el senyor Bofarull, té un prestigi social. És del Consell Directiu de les societats anònimes més sòlides, i quan la indústria perilla és el primer que dona el crit d'alerta i tramet telegrams de protesta al govern. És el que se'n diu un home de negoci. Quan ell intervé en un assumpte financer ja podem dir que és guanyat. El senyor Bofarull té un fill que és la nina dels seus ulls. Tanta energia que té per imposar-se quan discuteix amb els seus companys de negoci, i en canvi quan es tracta del seu fill no s'atreveix ni a descloure els llavis. Quan parla del seu fill li brillen els ulls i s'emociona.

Ja fa uns quants anys que En Ricard, el fill del senyor Bofarull, havia d'haver acabat la carrera, però ell segueix estudiant amb una persistència colpidora. Quan l'acabarà? Déu ho sap. El seu pare està content de tenir un fill tan elegant. Passa les nits als cabarets amb els amics i les amigues i se'n va a dormir quan clareja, i és clar, l'endemà, pobre xicot, no pot estudiar perquè es troba fadigat.

Un dia anà a trobar el seu pare i li va dir: Papà, hauries de donar-me una petita quantitat. Ahir la nit vaig assistir a la festa que donaren els nostres amics Bellsolà, i com que ens varen invitar a jugar, vaig accedir. Què haurien pensat de mi si m'arribo a excusar! Haurien cregut que era un avar o bé que tu em neques els diners que en són necessaris per a servir el meu prestigi i la meua reputació. Ja saps, papà, que no soc gaire afortunat en el joc!...

—Ah! això vol dir que com de costum has perdut, digné somrient el pare. Quina quantitat necessites?...

—Amb deu mil pessetes ja en tindrè prou per a pagar els meus deutes.

—Oh! si que és poca cosa. Ja pots demanar-me tots els diners que necessitis.

En Ricard no estranyà aquesta afirmació, car ja sap que el seu pare no li ha negat mai res.

—Perdona que et deixi, papà: avui tinc una

reunió amb uns estudiants que han arribat de París. Es tracta d'un assumpte molt important.

—Potser estudies massa, Ricard. Cal que procuris distreure't, car del contrari cauràs malalt.

—No temis, papà. Tinc una naturalesa molt forta.

En Ricard sortí de casa precipitadament. Era cert que l'esperaven, però no eren estudiants, sinó dues pobres noies que feia poc temps havien abandonat la casa dels pares per a donar-se a una vida de plaer. Les conegué una nit en sortir d'un cabaret infecte. Quan arribà a la casa, les dues noies i el seu amic Eduard, que també l'esperava varen exclamar: Ens pensàvem que t'havies equivocat de camí i te n'havies anat cap a la Universitat.

—Ja sabeu que jo no les tinc mai aquestes distraccions.

—I el nostre assumpte va per bon camí, preguntà l'Eduard?

—A mi sempre em surten bé les coses. Ja tinc les deu mil pessetes. Deixaré de pagar els meus deutes, i amb aquests diners passarem una setmana a París.

En sentir aquestes paraules, varen aplaudir amb un gran entusiasme. A París! A la ciutat meravellosa!...

En Ricard digné al seu pare que els estudiants l'havien invitat a passar uns dies a París i que ell havia accedit.

—Naturalment, exclamà el pare. Hauria estat molt poc delicat refusar una invitació tan agradable.

L'endemà sortiren cap a París els dos amics i les dues amigues...

Feia tres dies que En Ricard era a París, quan el germà del senyor Bofarull, anà a visitar-lo.

—Em sap greu, germà meu, començà dient, mostrar-te la realitat amb tota la seva cruesa, però crec que tinc el deure de fer-ho. El teu fill...

—No segueixis, exclamà el senyor Bofarull, interrompent-lo. No sé què t'ha fet el meu fill per a que sempre l'estiguis censurant.

—Censuro els seus actes perquè l'estimo més que tu. Has de saber que En Ricard aquest any no acaba la carrera ni l'acabarà mai. No té aprovat sinó un any...

—Això no és veritat.

—Sembla estrany que no et preocupessis ni de saber si estudiava o no. Ah! quina responsabilitat més gran la teua! Saps on és ara?

—A París.

—Certament que es troba a París, però no

amb els estudiants, sinó amb companyia d'una noia de molts mals antecedents. Sembla increïble que li donguis diners perquè vagi sostenint els seus vicis. Tu creus estimar-lo i el que fas es preparar-li el camí de la perdició. Si l'estimessis de veritat, voldries que fos un home honrat, i no un jove que no sap altra cosa que jugar i fer tota mena de disbauxes. El dia que tu moris, què farà el teu fill? La fàbrica que tu has fet ordèixer honradament, servirà per augmentar els seus vicis. No et fa vergonya, que En Ricard, es jugui els diners que tu has guanyat amb la suor del teu front? Ensenya-li a pastar el nostre pa de cada dia amb una mica de dolor.

—Ja has acabat, preguntà irònicament el senyor Bofarull! El meu fill no té cap necessitat d'estudiar perquè jo soc ric i si ha anat a París amb una noia, no m'interessa.

—Però, què no veus que el teu fill acabarà malament! Què no comprens que tu amb la teva debilitat i la teva obcecació, en comptes de fer-lo feliç, el faràs desgraciat. Tu seràs responsable de tot el que faci el teu fill.

—Estic segur que En Ricard no farà mai cap acte que pugui avergonyir-me. El meu fill és honrat i té més seny del que tu creus.

Els dos germans s'acomiadaren fredament. No estranyis que no vingui a veure't. No vull més predicar en desert.

Al cap d'uns quants dies arribà En Ricard a París. Escolta, fill meu, es veritat que t'en vas anar en companyia d'una noia.

—T'han enganyat, papà.

—Ja m'ho pensava. Hi ha gent que si no pot gués murmurar es moriria.

El senyor Bofarull emmalaltí i els metges li aconsellaren que deixés, fins que se sentís fort, les preocupacions dels negocis. Cridà el seu fill i li digué: Cal, Ricard, que tu prenguis la direcció dels meus negocis.

—Però, papà, exclamà En Ricard, vols que jo passi la vida de colzes a una taula d'oficina. Què diran els meus amics!

—Oh! no et demano pas que passis tot el dia ocupat amb els meus negocis. Ja comprenc que un jove distingit com tu, necessita esplaïar-se.

En Ricard accedí, però mai s'acostava al despatx del seu pare. La seva amiga i el joc li absorbien totes les hores del dia. Cada dia anava jugant amb més inconsciència. Cap al tard anava al despatx i s'emportava els diners que li feien falta. Com què el seu pare li havia otorgat poders, feia impunement el que volia.

Un dia quan la dependència havia abandonat

el despatx, i En Ricard estava examinant uns llibres, s'obrí una finestra i penetraren tres homes d'aspecte repugnant. S'acostaren a poc a poc vers En Ricard, i un cop el tingueren a tret s'hi abraonaren, lligant-lo de peus i de braços. Obriren la caixa, s'embutxacaren els diners que hi havia i un dels tres lladregots escorcollà les butxaques d'En Ricard i li furtà un feix de billets que portava al damunt. Per la mateixa finestra varen sortir al carrer. En Ricard feia esforços per a deslligar-se, però no podia.

Al cap d'una estona que forcejava, es presentaren al despatx dos agents de policia, i com que ningú obria, entraren per la finestra oberta. Ens han dit per telèfon que acaben de sortir d'aquesta casa tres lladres. I veient que En Ricard estava lligat, exclamà un dels agents: Qui deu haver telefonat? En Ricard confirmà que havien penetrat tres lladres emportant-se'n més de cinquanta mil pessetes.

En Ricard corregué a donar la nova al seu pare. Com es natural li produí el fet una emoció molt forta.

Al la nit En Ricard anà a una taverna de les afores de la ciutat. En una taula hi havia tres homes. En Ricard, colpejant-los l'espalla els va dir: Ho heu fet molt bé. M'heu lligat tan fort que encara tinc els braços adolorits. Suposo que em tornareu els diners que em vareu pendre de la butxaca. El tracte era pendre només els de la caixa.

—Ja veureu, digué un dels homes, posats a robar, a nosaltres no ens ve d'un bitllet. Si més hàguéssim trobat, més hauriem robat.

—Sou uns malvats.

—Més malvat sou vos que heu robat al vostre pare.

En Ricard va comprendre que era inútil insistir i s'allunyà d'ells amb els punys closos de ira.

La seva situació es feia insostenible. El senyor Bofarull va veure que era imminent la seva ruïna. Li va caure la bena dels ulls i compregué que s'havia equivocat. La fàbrica fou tancada. Els obrers quan varen saber que eren acomiadats perquè En Ricard, amb els seus vicis, havia enfonsat la casa, els arborà una gran indignació. En veure'l sortir del despatx, l'escometeren, tirant-li pedres i el varen ferir amb les eines del treball. En Ricard caigué a terra ensangonat.

El pare cridava desesperadament: Els meus obrers m'han mort el fill.

No; exclamà el seu germà: El teu fill l'ha mort la teva feblesa i la teva obcecació.

CATALUNYA: Aquest és el millor present que podies fer-me, Jordi!

Esguardant el món

ESTATS-UNITS

L'aplicació de la psicologia a la indústria

Desitjant augmentar les aplicacions de la psicologia a la indústria, uns quants savis han fundat una societat d'estudis psicològics (Psychological Corporation), a New York. El professor C. L. Thorndyke, de la Universitat de Columbia, ha estat nomenat president del Consell directiu.

Aquesta societat té per objecte desenrotllar la psicologia i les seves aplicacions pràctiques. Ajudarà a resoldre els problemes que es susciten a la vida del treball.

El president de la novella associació, ha declarat que pot afirmar-se sense exageració que la riquesa nacional augmentaria si cada obrer pogués esmerçar les seves energies treballant en l'ofici que mes li conve, donant-li mitjans per a fer-ho hàbil i destre.

(Public Health Report)

SUECIA

L'oficina nacional de Segurs

Segons una informació que ha publicat l'oficina de segurs, 322.000 patrons que representen 1.350.000 obrers, han estat inscrits a la dita oficina.

Han estat socorreguts 25.593 obrers. Per socors de malaltia han estat esmerçades 1.199.547 coronès.

(Dagens Nyheder)

COLOMBIA

Segur collectiu obligatori

El Congrés de Colombia ha aprovat un projecte de llei sobre el segur collectiu obligatori.

Sis mesos després de la promulgació d'aquesta llei, totes les empreses industrials, agrícoles i comercials, vindran obligades a fer un segur collectiu de vida a favor de llurs respectius empleats i obrers.

El valor nominal de la pòlissa de segur serà igual al salari anyal de l'empleat, a condició que aquest no sigui superior a 2.400 pesos.

El segur no serà establert a favor d'una persona determinada, sinó a favor de la companyia.

En cas de mort de l'assegurat, la companyia pagarà als parents més pròxims el valor real del segur.

(Bulletin de l'Union pan-américaine)

JAPO

Les filatures de cotó

La disminució gradual de 40 por 100 de la producció de les filatures afiliades a la Federació de Teixidors japonesos (Dainihon Boshu Rengo Kai) ha estat suprimida definitivament.

Durant el període de disminució gradual, disminuiren les hores de treball. Algunes fàbriques suprimiren completament el treball de nit.

La companyia Kanegafuchi, establí dos torns, els quals treballaven onze hores cada un, amb quatre dies de repòs per mes.

Les companyies més importants han acordat que la jornada normal de treball sigui de deu hores.

(Tokyo Nichi Nichi)

ITALIA

La jornada de 8 hores

L'expresident del Consell de ministres Luigi Luzzatti, ha fet les següents declaracions parlant de la jornada de 8 hores:

Una innovació tan audaç com l'aplicació de la jornada de 8 hores, demana un esforç considerable tant per part dels patrons com per part dels obrers. Si un Estat, si un industrial partidari d'aquesta reducció d'hores, no volen ésser víctimes de la competència d'un altre poble menys desinteressat, no tenen sinó dues solucions: un treball mes intens i l'ús de mètodes tècnics perfeccionats.

El resultat perjudicial o favorable de la jornada de 8 hores, dependrà especialment de l'obrер i de la seva intensitat de treball. Unicament la força física i la salut moral, podran permetre als obrers de produir en 8 hores ço que produïren en deu o dotze. Cal, doncs, que l'obrер consagri les seves forces al desenrotlló físic i intel·lectual i que s'allunyi de les distraccions perjudicials i de les preocupacions d'ordre revolucionari. En aquest darrer cas, en lloc de constituir un progres, la jornada de 8 hores seria el mal més gran que s'hauria fet a la humanitat.

(Industrie Italiane Illustrate)

GRECIA

Construcció de cases a bon preu

El ministre del Treball ha nomenat una Comissió composta de funcionaris per estudiar i redactar un projecte de llei referent a la construcció de cases per a obrers a bon preu.

(Diari oficial)

COMENTARIS

Una mica de pudor

Quan el fred és viu les dones vestim molt lleugerament, però la nostra lleugeresa arriba a un grau màxim quan arriba la primavera. Jo no comprenc, amigues meves, com sabem presentar-nos davant de la gent d'una manera tan indecorosa. La dona catalana empre s'havia distingit per la seva humilitat i la seva senzillesa, però ara sembla que totes haguem perdut l'enteniment. Aquest hivern passat, era moda portar les faldilles un bon xic més llargues i no obstant ningú volgué acceptar-la. No diguem, doncs, que som esclaves de la moda, sinó que l'acceptem voluntàriament quan ens es plaent.

Abans, en dies de pluja alçavem un poc les faldilles per tal de no tacar-les i ho feiem vergonyosament, però ara moltes porten la faldilla arran de genoll i les mitges tan transparents que hom diria que no en porten. No us fa pena veure en dies de vent, les nostres donzelles! Com volem que siguin pures i honestes, si no s'avergonyeixen de mostrar la nuditat del pit i de les cames! Ah! mares, quina responsabilitat més gran la vostra! Volem que les vostres filles vagin pel mon encenent passions, en lloc de fer-se admirar per la seva honestat i gentilesa. Què volem que pensin de les vostres filles, els joves que les veuen passar gairebé nues! Potser un dia us penedireu d'haver estat tan irreflexives!

Jo estimo fonament l'art i la bellesa i, per tant, no creieu que jo vulgui que les nostres dones elegants vesteixin com les dones rurals. No; però es que creieu que la elegància consisteix en mostrar el pit nu i les cames nues? Jo vull que la nostra dona sigui ben elegant, però sense deixar d'ésser honesta.

Hem arribat ja a un grau de despreocupació, que són admeses fàcilment totes les exageracions. Això, creieu-me, mares catòliques, no pot ésser. Si la dona perd el pudor, la societat està perduda. Si nosaltres no ens mantenim honestes i espirituals, exacerbem els mals que pateix la humanitat i fem més aguda la crisi d'espiritualitat. Mares catòliques, jo us prego que reflexioneu les meves paraules!

Aviat la gent es dispersarà per les platges i els pobles pintorescs, i les nostres donzelles donaran l'espectacle de cada any. Les veurem ballar en les sales dels casinos, gairebé nues i diem-ho encara que l'expressió sigui dura, sense cotilla com unes mundanes. Els balls moderns,

aquests balls estúpids que ens han importat de fora, es ballen, ja ho sabeu, estretament units. I digueu-me, es decorós, es admissible, que les vostres filles siguin abraçades quasi nues? Jo crec que si reflexionéssim més, no toleraríem aquestes coses.

Us penseu que d'aquesta manera les vostres filles seran més estimades? No ho creieu. L'home, àdhuc el més material, vol per muller una dona honesta.

No vull pas dir que les nostres donzelles no siguin bones i honestes, però no n'hi ha prou que ho siguin, cal que també en tinguin l'aspecte:

MARIA BONSHOMS

Un sistema de reconstitució

No es parla d'altra cosa que de la reconstrucció econòmica d'Europa. Quan tota la terra estava abrindada d'odi i els homes s'escometien follament, no es pensava sinó en destruir. Però heu's aquí que la guerra s'ha acabat, han emmudit els canons, han tornat a les beines les espases i els homes, s'adonen que la destrucció ha estat terrible.

Es que ignoraven que la guerra originaria un desequilibri econòmic a Europa? El món necessita l'esforç de tots els pobles. S'han llançat molts projectes per tal d'aconseguir que els pobles arruinats per la guerra puguin rescabalar-se dels perjudicis que han sofert. Es molt difícil trobar una fórmula que resolgui el problema, car a cada poble les necessitats són diferents.

Un dels projectes que ha cridat més l'atenció és el que ha proposat l'holandès Ter Meulen, de la casa Hope i C.^a de Amsterdam. Aquest sistema fou examinat a Ginebra per la Societat de les Nacions.

Ter Meulen per a justificar el seu sistema, recorda que Egipte obtingué a les darreries del segle passat, l'auxili a les nacions estrangeres. L'Estat que feia el prestec obtenia el dret de certa intervenció administrativa. Ter Meulen creu que podria aplicar-se un sistema anàleg a tots els pobles d'Europa que es troben economicament decaiguts. Podria, diu, crear-se un comitè internacional, integrat per persones competents i honorables, el qual faria una valoració de determinades rendes dels Governos que necessiten ésser auxiliats. Aquesta valoració s'hauria de fer, tenint en compte el valor en or dels ingressos. Sobre la base de valoració, s'e-

mitirien títols de deute internacional, i l'import de la venda dels dits títols s'entregaria als Govers respectius, els quals amb aquests diners comprarien a l'extranger les primeres matèries.

Aquest sistema està desenrotllat segons la fórmula de Sir Drummod Frasser i ha estat acceptat per la Cambra Internacional de Comerç, la qual cosa demostra que malgrat els defectes que té pot realitzar-se. Amb aquest sistema, i aquesta es l'aventatge més gran que té, es que el crèdit que un industrial tingui contra un comerciant d'un país auxiliat, és un crèdit contra l'Estat. D'aquesta manera els industrials poden arriscar-se a vendre a un país de solvència dubtosa.

No sembla, però, gaire fàcil aconseguir que

els pobles arruinats, s'avinguin a viure supeditats als pobles més rics que han fet els préstecs.

Quina llibertat política tindrien els que manllevessin diners si les nacions poderoses obtenen una intervenció administrativa?

La reconstitució d'Europa ha de fer-se, però sense lligar els pobles febles.

Donem facilitats a totes les nacions, per a que treballin i desenrotllin llurs iniciatives, i a poc a poc desapareixerà el desequilibri econòmic d'Europa.

Si per salvar la nostra economia endogalem el veí i li prenem els mitjans de vida, la reconstitució que desitgen tots els pobles no arribarà mai i persistiran els mals que omplen de desolació tota la terra.

DIADA MONTSERRATINA

La Comissió organitzadora de les festes en honor de Nostra Senyora de Montserrat, ens ha tramés la vibrant allocució que adreça al poble creient, la qual reproduïm:

"Les més importants entitats i associacions de caràcter religiós i patriòtic de Barcelona, s'han reunit enguany per tal d'organitzar unes solemniais festes en honor de Nostra Senyora de Montserrat, delegant les seves atribucions en la sotscrita Comissió Organitzadora, que en nom d'elles avui es dirigeix a tots els seus germans en Fe i Pàtria per a pregar-los-hi el concurs del seu entusiasme, encomanant a les ardides joventuts la tasca de la propaganda i del desvetllament i a les venerables maturitats tot l'apoi dels seus prestígis.

Que si en el imbolisme patriòtic, Sant Jordi el fastuós cavaller il·luminat amb l'auriola de la Santedat i del noble heroïsme és signe de tot alliberament, Nostra Senyora de Montserrat és representativa de les més ennoblidores tradicions pairals. Per ço, providencialment commemorem abans la festa de Sant Jordi, occidit del drac, com donant a entendre que ha deixat el camí lliure per a que tot el poble de Catalunya pugui arribar al Santuari Nacional.

Coronant nostra devoció col·lectiva en aquests moments en què nostra aimada terra necessita més que mai la tutela amorosa del celestial guiatge, en aquestes hores en què molts fills i germans nostres senten tota la tristesa del dolor d'una terra inhospitalària i la nau de nostra pà-

tria sembla avançar incerta vers camins desconeguts, tributem un homenatge a La que simbolitza la pietat nostrada. La que encarna nostres anhels, vetlla nostres rutes i guarda nostres essències, racials dedicant-li una Diada Montserratina, a l'esplendor de la qual deuen cooperar tots quants es sentin devots de tan excelsa Patrona.

En la tasca nostra de popularitzar la festa de la Mare de Catalunya, Nostra Senyora de Montserrat, tots els catòlics de nostra pàtria deuen col·laborar-hi amb tot el seu esforç fins arribar a assolir el desig unànim de que en el calendari religiós de Catalunya, sigui declarada de precepte una diada que amb tanta devoció celebren tots els bons catalans, fills obedients de les augustes pontificals paraules: "Catalans! En la muntanya de Montserrat i en la devota imatge que allí es venera, hi teniu la vostra Mare..."

Sí. La Mare nostra, engendradora en tots nostres altres de la Fe que ens abrusa i de les ànsies més vives de suprema llibertat...

Barcelona, Diada de Sant Josep, Espòs de Nostra Senyora, de l'any de gràcia 1922.

Lliga Espiritual de Nostra Senyora de Montserrat.— Acadèmia de la Joventut Catòlica.— Acció Popular.— Oblats Seglars Benedictins.— Unió d'Escolans de Montserrat.— Agrupació Nacionalista Els Montserratins.— Pomells de Joventut, Directori de Catalunya."

D'ací i d'allà

Els diaris d'aquests dies donaren la següent notícia:

El diumenge de Rams a la ciutat de la Laguna, prop de Tenerife, es feia una processó i a la meitat del recorregut els que portaven les imatges exigiren cinc pessetes per considerar que les tres amb que estava contractat el seu treball, eren escasses i deixaren les imatges en mig del carrer. Amb ells feren causa comú els músics, i seguí la processó gràcies a que els estudiants i socis del Ateneu es prestaren a tornar els Sants a l'església.

Vet aquí una pràctica manera de acabar aquesta vaga. Ara que la Guardia-Civil hauria hagut de detenir als directors per no haver-la anunciat amb els vuit dies d'anticipació reglamentaris.

Aquesta amenaça de la vaga per a aconseguir-ho tot està ja als llindars del ridícol. Com que en aquests moments estem pensant si declarar-nos en vaga i no acabar aquesta secció... El conflicte que això suposaria.

El Govern italià té un lluc com per cercar cargols sense fanal.

No es una preocupació per les autoritats la festa del treball que es celebra arreu el primer de maig, pels avalots que es produeixen? Doncs Italia, tot s'ha acabat: el govern ha acordat que aquesta data sigui considerada festa nacional.

I ja està; si ens l'exigeixen, cal que en protestem.

El primer de maig es treballarà a tot Italia...

El governador de Bilbao ha declarat il·legals els sindicats comunistes perquè no comunicaren la renovació de ses Juntres directives.

Es una cosa molt trista que no més es puguin declarar fora de la llei certes institucions quan no compleixen tots els requisits processals, car això vol dir que les lleis no més estan plenes que de requisits.

N'hi deu haver per reparar-s'hi els dits.

Els nostres soldats s'estan conduint com uns herois en la defensa del Penyal de Vélez; però resulta que els moros exposen la pell de manera extraordinària, i com que la raó se li dona

a un moro, també em de convenir en el seu heroïsme.

Ara sí que ho veiem per temps això del Marroc, perquè *entre héroes anda el juego*.

La delegació bolxevista a la Conferència de Gènova està allotjada a l'Hotel Imperial.

Eh que sembla una presa de pel?

Doncs no senyors perquè En Txexerín en el plat de peix tria sempre *emperador* en suc.

De vegades els actes que a primera vista no tenen importància, tanquen un simbolisme i una transcendència que destarota.

A Madrid se'ls ocorregué a uns senyors organitzar un festival benèfic a profit dels estudiants pobres que no poden pagar-se les matricules. L'acte consistí en una sessió d'esgrima.

Igualment hauria pogut ser un discurs de Don Melquíades Alvarez, o uns passos còmics d'En Charlot o una Conferència de l'Unamuno, diràn vostès. Per divertir una estoneta el públic tant se valia.

Però recordant tota la tradició espanyola de l'estudiant sopista i avispat, res millor que unes proves de l'èxit de la ciència del *sablazo* clàssic.

Supossem que els espectadors devien cordar-se l'americana.

La política soviética ha descobert un complot tramat pel partit anarquista que treballava a Berlin sota el nom de Societat comercial.

Es veu que aquest grupet de complotistes eren més *sovietistes* que el *Soviet*.

El célebre "Noi del Sucre" se n'anà de Barcelona i s'ha trasplantat a Madrid.

Pel camí ja devia pensar en el canvi de nom perquè sincerament, dir-li "El Chico del Azúcar" seria donar a la seva actuació un caient tauròmac.

Serà el primer que li recomanarà el company Cordero de la "Unión general de Trabajadores", el qual de decidir-se a venir a Barcelona es segur que no voldria pas que li diguessin en un mitin: "El company *Be* té la paraula."

Ara que parlem de bens. A Novetats representen una obra que en diuen "El rebaño", i

ens consta que hi acudiren molts grupets de diverses entitats que ara estan de moda, amb anim de protesta contundentment, creient que es tractava d'alguna al·lusió més o menys directa.

El que va passar és que un cop al teatre els hi van dir tot en vers i no se'n van enterar.

A Saragossa ha sorgit un conflicte perquè el Govern ha ordenat que les ganguetes del joc anessin directament a la Cort destinades a la "Societat Matritense de Caritat".

I el que diuen a Saragossa: La caritat ben ordenada comença per un mateix.

Vostés ja estan enterats de que l'Unamuno ha anat a visitar al Rei? Perquè té una importància extraordinària; ara que no passarà res ab-

Noticiari

—Entre les noves Colonies agrícoles en projecte hi ha la de Caramero (Cáceres) que compren 2.272 hectàrees dividides en 458 lots de família; Ranya de les Llacunes (Ciutat-real), amb 547 i 40 lots; Ganderas de Prats, (Pontevedra), amb 438 i 84 lots, Valldeconills (Holva), amb 662 i 96 lots, i la colònia de Gavio (Holva), amb 407 i 86 lots. L'èxit que han obtingut d'un temps ençà algunes Colonies per l'èxit, fan esperar bon succés a les noves.

—La premsa socialista de Bèlgica plora perquè no pot penetrar a les entranyes del poble. Això, vol dir qu'el socialisme belga està en decadència. Ens en alegrem de debó.

—Durant els Dies Sants, Barcelona oferí un espectacle cristianament i social digne d'aplaudiment. Va haver-hi algunes notes discordants, emperò. Es va treballar el Dijous i el Divendres Sants en algun taller, en alguna fàbrica. Al carrer d'Aragó seguiren les obres de l'aixamplament del Baixador encara que amb pocs obrers. Al carrer de Girona es va treballar en una casa que es reforma, amb la circumstància agravant de que si fes festa el dilluns de Pasqua, dia feiner.

Se'ns dirà, tal volta, que canònicament no's de

solutament, perquè ja ho ha declarat ell mateix, que no s'ha de temer de les visites que es fan a Palau per la porta del davant.

Les que són més complicades són precisament aquelles que entren per la porta del darrera en demanda de Governos polítics o negocis.

Segons el Vescompte d'Eza, ex-ministre de la Guerra, en 7.000 kilòmetres que tenim ocupats a la zona d'Àfrica hi sostenim 150.000 homes.

O sigui que cada kilòmetre està ocupat per 21 homes i 3/7 d'home.

Ja voldriem a Espanya tenir una densitat de població consemblant. El que passa es allò que diuen de despollar un sant per vestir-ne un altre.

precepte el descans en dits Dies Sants; més no te cap prestigi ni cap fur social i cristià la tradició que imposa aquestes festes i els altíssims fets que es commemoren en elles?

El futbol ha prés una volada tan forta, que s'ho emporta tot.

Fa poc de temps que la gent menuda jugava a *corridas* de tal faisó que fins el noi que simulava el toro duia banyes de debó i empaitava els toreros a cops despietats, talment com si haguessin nascut banyut.

Ara, ja no s'hi juga a braus.

Ara, petits i grans juguen al futbol, a tot hora i per tot arreu. Ara, van quedant desertes — mercès a Déu siguin dades! — les places de braus.

El diumenge passat, en un sol Camp de Futbol hi havia més de deu mil persones, i altres tantes, o més, als seus voltants.

Es un deliri l'afició que desperta el Futbol, solament comparable a la que despertava abans les curses de braus.

No és que ens plagui molt aquesta afició vehement, però, quin dubte hi ha de que l'espectacle del joc del Futbol, fortament humà i ple d'emocions colpidores, no pot comparar-se sense injustícia al poc edificant espectacle d'una cursa de braus en la qual el poble s'embruteix.

LLET CONDENSADA

PROVEU-LA

UNA

VEGADA

ES LA

MELLOR

MARCA

“LA LECHERA”

SERVICIOS DE LA COMPAÑÍA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 15 de cada mes, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salida de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4 y de Cádiz el 7, para las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península indicadas en el viaje de ida.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

—Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen Telegrafía sin hilos.

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879

Calle Archs, n.º 7, pral. (Travesía de Plazas Sta. Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra.—Ortografía.—Correspondencia comercial.—Documentación.—Prácticas de escritorio.—Mecanografía.—Cálculo mercantil y Teneduría de Libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluidas la Banca y Bolsa.—El Título de Tenedor de Libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles.—Clases especiales para señoritas.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial.—Lenguafonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Ateneo A. G.—Enric Granados, 80, Barcelona